

ABONAMENTUL:

Pe un an . . . 28.— Cor.
 Pe jumătate an 14.— "
 Pe 3 luni . . . 7.— "
 Pe o lună . . . 2.40 "
 Pentru România și strălăutate:
 Pe un an . . . 40.— franci.
 Telefon
 pentru oraș și interurban
 Nr. 750.

ROMÂNUL

REDACȚIA
 și ADMINISTRATIA
 Strada Zrinyi Nrul 1/a

INSERTIUNILE
 se primesc la admini-
 strație.
 Mulțumite publice și Loc
 deschis costă șirul 20 fil.
 Manuscriptele nu se ir
 napolază.

Interesele României în actualul războiu.

București, 28 Febr.

D. Vintilă I. Brătianu își termină conferința reamintind unele principii ce trebuie să formeze directivele în conducerea politicii externe a unui stat în condițiile grele în care se găsește România.

Statele mai mici nu pot avea înrăuriri într'un conflict atât de mare, nici prin diplomația nici prin forța lor militară; în anumite momente și situațiuni însă ele pot face să atârne cumpăna într'o parte sau în alta. Ele pot să-și sporească autoritatea legând-o de un interes general european sau mondial. Dacă forța noastră nu poate din nenorocire să ne permită a lupta ca statele mari, putem încă lega soarta noastră de aceea a libertății navigațiunii pe Dunăre și în marea Neagră, de regimul strămtorilor dela Constantinopol și de nevoia de a păstra și a întări la gurile Dunării un neam și deci un stat național cât mai puternic, element de civilizație europeană.

Cu cât politica noastră va fi mai întemeiată pe aceste interese, cu atât mai ascultat va fi glasul nostru.

Intr'o ciocnire așa de mare cum e cea de azi, o forță mai mică rău folosită, nu numai că poate să nu aibă nici un efect, dar poate chiar să fie zdrobită. În cursul evenimentelor însă, un stat mai mic poate găsi un moment favorabil de echilibru al forțelor beligerante, când intrarea lui în joc să facă să atârne cumpăna într'o parte sau în alta.

Să ne amintim, în privința aceasta, rolul important ce l'am avut după prima respin-

gere a Rușilor la Plevna, când mica armată română a oprit înaintarea Turcilor.

Războiul actual fiind lung și puterea de rezistență a statelor mici fiind mai redusă, ele pot fi istovite înainte de a se ajunge la momentul decisiv final.

De aceea, toată dibăcia pentru un stat secundar este să-și păstreze cumpătul pentru ca, cu judecata limpede și rece, să-și aleagă în acest scop momentul cel mai favorabil și atunci, dând maximul de efort, să poată obține maximul de efect. Roadele acestei acțiuni pot fi și mai asigurate prin concordarea ei cu acțiunea altor factori rămași și ei până aci în rezervă.

Suntem îndemnați și dintro' parte și dintro' alta să intrăm în luptă pentru revendicările noastre naționale.

În lupta de distrugere pe care fiecare imperiu o proclamă contra celuilalt, aceleași state ne recunosc unele drepturi, a căror simplă enunțare din partea unui stat ca al nostru ar fi fost considerată ca o crimă de lese-Europa. Războiul general a pus în afară de noi chiar și în întregul lor, chestiuni pe cari nu nădăjduim să le vedem puse în discuție nici chiar în vremea când vor trăi copiii noștri.

Puterile cele mari, în lupta de distrugere ce duc unele contra altora, vor avea mai cu seamă în viitor nevoie de ajutoare. Sporirea ce fiecare grupare o făgăduiește azi unor state mai mici nu este isvorâtă numai din dorința de a recunoaște drepturi naționale, ci și spre a întări aceste state pentru ziua de mâine, cu rezerva tutelei lor.

Ori în ce parte ar fi victoria, apare pen-

tru toți nevoia unui stat mai puternic la gurile Dunărei.

Numai greșelile noastre ar putea face ca această întărire să fie făcută în dauna și nu în folosul nostru.

Dacă isbucea înaintea păcii dela București, războiul general ne-ar fi găsit într'o situație mai precară ca cea de azi. Evenimentele din 1913 au lămurit situația respectivă a statelor balcanice, au sfârșit pentru noi orice veleitate de ocupare peste Dunăre, au creat interese comune cu unele regate dela sud, interese de care putem ține seamă mai cu siguranță în atitudinea noastră viitoare.

Pe de altă parte, pregătirea făcută cu prilejul mobilizării din 1913 și a păcii dela București ne-a făcut să sporim atât forța materială de care putem dispune cât și autoritatea morală de care orice stat are nevoie pentru apărarea drepturilor sale.

D. Vintilă Brătianu încheie astfel:

„Cu seriozitate, cu chibzuire și cumpătate, nepierzând nici un minut pentru întărirea noastră sufletească și materială se pare că și de rândul acesta România este ajutată de acel D-zeu al părinților noștri Care din două provincii subjugate a făcut regatul român de sine stătător.

De o singură primejdie să ne temem: de ușurință și de greșelile noastre proprii. Ele ar putea, fie să anuleze condițiile favorabile ce ni se pregătesc fie, prin pierderea conștiinței realității, să pună în joc, în mijlocul unei sdruncinări nemai pomenite, existența chiar a statului nostru și deci a neamului românesc”.

O înmormântare de clasa IV-a.

(Nuvelă).

Din lumea micilor funcționari.

De Petru Vulcan.

(Sfârșit).

Secretarul nostru bănuia aceste lucruri, de aceea se mulțumi cu ce a obținut și trecu oarecum triumfător la ofițerul stărei civile cu ordinul dlui ajutor de primar, dela care obținut bonul pentru înmormântare de clasa a IV-a.

Pe scări se întâlni cu Praum, un vechiu slujbaş și prieten cu defunctul, care aflând trista veste, rămâne un moment stupefiat, apoi căutându-se prin buzunare și văzând că nu poate da mai mult ca un leu, șoptește la urechi secretarului:

— Trece-mă pe mine cu un leu, însă te rog intră în cancelaria registraturii și spune fiicei mele să subscrie și dânsa un leu din cei doi pe cari i-am dat să ia bomboane nepoțicăi, căreia să-i cumpere numai de un leu.

Secretarul intră și în acest birou și cum transmite fetei dorința părintelui ei, aceasta, în loc de un leu, subscrie doi — lăsând bomboanele pentru zile mai senine.

Și așa cei mici din instinct se ajută unii pe alții, pe când cei mari, din lipsă de vreme poate,

nici nu bănuiesc ce dramă se petrece în apropierea lor....

Căci ce dramă mai sugestivă vroiti decât să mori într'o odăiță rece, sărac, fără noroc și fără prietini!

În clipa agoniei atâta doar i se pare că simte strânsoarea mâinilor soției sale desnădăjduite, ce se stinge și tremură din picioare la țipătul micuților cari prin instinct simt că rămân singuri și fără sprijin... Și deși e frig în odaie, ea observă pe fruntea lui sudoare în picături reci pe care o șterge cu batista, apoi fruntea aceasta rămâne netedă, senină, rece și galbenă — par'că însăș moartea și-ar fi pus pecetea să o recunoști de departe că l-a trecut și pe sârmanul Popa în imperiul Nirvanei....

Da, de v'ați uita o clipă la bietul creștin, nu l'ați mai cunoaște, așa e de frumos și pal... A scăpat de catușele miilor de nevoi și l'ai crede cel mai fericit suflet...

Fugea secretarul pe ulița cea mare a orașului ca un om care ar fi cucerit cine știe ce trofeu cu cei 60 de lei colectați și cu bonul de înmormântare de cl. a IV-a spre biroul anteprizei pompelor funebre, să roage pe directorul acestor pompe să pregătească cele convenite înmormântării.

Dar din nefericire, d. director plecase la masă și cum cu oamenii lui nu se putea înțelege, fiindcă vorbeau o limbă străină, îi scrie câteva rânduri, prin cari îi arată că defunctul, deși sărac, însă era un om foarte cum se cade, un bun al său prieten, și cerea să facă toate pregătirile necesare pentru o înmormântare, ca pentru un vechiu slujbaş. Dacă se poate ceva mai mult de cum prevede bonul și de va dispune să se facă azi înmormântarea, să-l anunțe la birou, spre a lua măsuri ca toți funcționarii serviciului să ia parte.

Directorul pompelor funebre, văzând că e vorba de o înmormântare de cl. a IV-a, la care pierdea omul dela el 25 lei, dispuse ca la dricul cel mic, înegrit de vremuri și cu cei patru pilaștri mâncați de carii, să fie înhămați în grabă doi cai și să fie așezat înăuntru un cosciug capitonat cu o pânză de chembrică roză, după ce bine înțele, s'a informat că mortul n'are mai mult ca 34 de ani. Apoi porunci că acest dric să se oprească la locuința defunctului.

Cât despre colivă, nefiind timp pentru așa ceva, a însărcinat cu această afacere pe vizițiul-cioclu, să spuie văduvei, că deoarece e înmormântare de clasa a IV-a, se poate pregăti a doua zi și împărți la săraci, dacă îi vor permite mijloacele. D. director a luat măsuri ca și

Jertfa Românilor pentru tron și patrie!

Lista soldaților Români din comuna DANEȘ, comitatul Târnava-mare pe câmpul de luptă.

- (Comuna numără 275 fumuri românești).
- Petru Gherman, are 6 copii
Ioan Crișan, stud. în drept, june
Maximilian Bendorfean, inv., (mort)
Zacharie Tilicea, june
Ioan Tilicea, june
Pompiliu E. Constantin, inv. dir., (eliberat)
Sevastian Constantin, june
Constantin Brândușa
Emanoil Brândușa
- 10 Damaschin Brândușa, june, (3 frați)
- Nicolae Bogdan, are 1 copil
Ioan Gherman, june
Iustin Crăclun, june
Nicolae Mosora, june
Ioan Povariu, are 2 copii
Erofteiu Babeț are 1 copil, (rănit)
Constantin Muntean, are 5 copii
Zacharie Florea, june
Constantin Lazar, are 1 copil și
- 20 Zaharie Lazar, are 1 copil, (2 frați)
- Zaharie Mosora, june
Ioan Tilicea, are 1 copil, (mort)
Erofteiu Constantin, june și
Eronim Constantin, are 1 c., (rănit), 2 frați
Ioan Gheaja, are 1 copil (bolnav) dus a II-a oară
Constantin Muntean Peteu, are 2 copii
Ioșif Gherman, june
Eremie Hudea, are 2 copii
Ambrosie Cristea, are 5 copii
- 30 Ioan Regman, june
- Iustin Rondolean, cancelist, june
Gheorghe Lazar, june
Zaharie Constantin, are 4 copii, (rănit)
Ioan Bendorfean, (2 frați)
Zaharie Mosora, are 3 copii
Nicolae Brândușa, are 2 copii, (bolnav)
Ilie Bâscă, are 1 copil
Vasilie Covaciu, are 1 copil, (concediat)
Ioan Gheaja, june
- 40 Zaharie Cabas
- Nicolae Bellu, are 2 c., (rănit), dus iarăș
Ilie Ciocină, are 5 copii
Nicolae Muntean, are 2 copii
Nicolae Bendorfean are 3 copii, (bolnav)
Mihail Mosora, june
Artimon Muntean, are 2 copii
Ilie Goga, june

- Zaharie Lazar
Ioan Gheaja, are 4 copii, (fost bolnav), a II-a oară dus
- 50 Ioan Medrea, (bolnav), a II-a oară dus
Zaharie Regman, june
Ioan Brândușă G., are 1 copil
Ilie Vițelariu, june
Gheorghe Bogolea, are 1 copil
Zaharie Soneiru, are 1 copil
Nicolae Covaciu L., are 3 copii
Ioșif Tilicea, are 3 copii
Veniamin Mosora, are 3 copii
Eronim Tătar, are 2 copii
- 60 Nicolae Langa, are 2 copii
Nicolae Mosora, (rănit)
Constantin Brândușă, june
Ambrosie Cristea, are 2 c., (rănit), a II-a oară dus
Erofteiu Bendorfean, june, (rănit) 2 frați
Ioan Ivan, june
Ilie Cristea, june
Ioșif Moldovan, (bolnav) a II-a oară dus
Ioșif Hudea, are 3 copii, (rănit)
Ioan Filip, are 4 copii
- 70 Ioan Florea Nichioi, are 1 copil
Ilie Urea, are 1 copil și
Ioan Urea, (2 frați)
Simeon Geza Pica, are 1 copil
Teodor Lăcătuș, june și
Dumitru Lăcătuș, june, (2 frați)
Alexe Nicula Danciu, june
Simeon Grădinar, are 4 copii, (2 frați)
Nicolae Raț, are 1 copil
Nicolae Raț, june
- 80 Gheorghe Juga, june, (rănit)
Longin Grădinar, are 4 c., (rănit) 2 frați
Nicolae Obedeia
Gheorghe Miruț, are 1 copil și
Dumitru Miruț, june, (2 frați)
Ioan Suciu, are 3 copii, (concediat)

ASENTAȚI DIN NOU:

- Nicolae Bendorfean
Constantin Capătă
Teodor Geza
(În America, dela 18—42 ani asentați și neasentați sunt 148).
Comunicat prin: Pompiliu E. Constantin, inv. dir.

Situația Italiei față de războiul mondial.

Ziarul italian „Stampa” din Torino, ocupându-se de situația Italiei față de războiul mondial și în legătură cu aceasta de situația Italiei față de tripla înțelegere scrie că e mai mult ca probabil, că tripla înțelegere nu va exista decât până la terminarea războiului, după cum nici alianța balcanică n'a existat decât până la terminarea războiului balcanic.

Din toate acestea reiese că Italia nu are absolut nici un interes să se alipească de tripla înțelegere.

O alianță cu Franța nu prea este posibilă, căci Franța ar fi slabă pentru Italia, iar Italia prea slabă pentru Franța.

Mai târziu apoi după ce contrastul de interese în Mediterana s'ar mări între Italia și Franța prietenia ar dispărea dând loc unei răceli reciproce mai ales că Franța nu ar fi în stare să împiedece un atac austro-german contra Italiei precum nici Italia la rândul ei nu ar putea asigura pașnica stăpânire de către Franța a provinciilor reocupate de ea.

O alianță cu Anglia ar fi foarte de dorit căci aceasta alianță ar putea asigura o existență pașnică pentru Italia prin faptul că nici o Putere nu ar îndrăzni să ne atace, știind că Anglia este de partea noastră care ar putea nimici întreg comerțul agresorului. Dar cine garantează că Anglia este de acord să încheie cu Italia o alianță? Intregul trecut al Angliei dovedește că aceasta a avut întotdeauna o oroare de a încheia alianță cu Puteri, a căror forțe constau în armata pe uscat.

Mai rămâne Rusia, cu care Italia s'ar putea alia fără de teamă că mai târziu această alianță ar fi turburată de vre-un contrast de interese și fără grijă, că aliatul ar fi prea slab, dar fără a fi profet oricine poate întrevădea ruptura ce se va produce în scurt timp între Anglia și Rusia și dacă un conflict a fost evitat până acum, aceasta se mulțumește hegemoniei germane care singură a putut suprima rivalitatea anglo-rusească seculară. Ce se va face Italia în calitate de alianță a Rusiei, atunci, când acest conflict va izbucni? Ce vor deveni interesele ei mediterane, mai ales, că în urma lipsei totale în Italia a cărbunilor și a situației ei în Mediterana, Italia nu poate face o politică anti-angleză atât timp, cât Anglia va fi stăpâna mărilor? Din toate acestea reiese că Rusia nu va încheia cu noi alianță căci, se va teme, că vom face ca în 1914 când

groapa să fie gata la marginea marelui cimitir în rândul celor săraci și necunoscuți...

Sărmanul Costache Popa, dacă 'n viața lui n'o fi fost vre-un kaiser, vre-un prezident de republică, vre-un ministru de externe sau fie și vre-un șef de serviciu, apoi aci era la sigur cel mai de seamă muritor, căci printre ceilalți, era singurul poate, care lăsase un nume prea cinstit, un nume de om virtuos, da, foarte virtuos și asta nu e puțin lucru în zilele noastre.

În ce privește pe preot, și-a luat sarcina să-l anunțe secretarul la care trimise un om să-i indice strada și numărul casei, însă dela care primi răspuns că nu poate, deoarece îi sosește în vizită canonică P. S. Sa episcopul eparhiei. Uitai să spui că domiciliul mortului, căzând în enoria Preacucernicului protoereu, acesta avea datoria să fie prezent pe peronul gării, să-și primească superiorul la ora hotărâtă; dar părintele protoereu, cum sfârși și această obligațiune, la ora 3 s'a și ființat la domiciliul mortului, unde era așteptat să-l prohodească, pe când bătrânul vizitit dormita pe capra dricului înegrit și mâncat de carii.

Preacucernicul n'a avut multă întârziere cu prohodirea și când fu gata, când se auzi în spațiul odăitei „vesnica lui pomenire”, vocea jalnică și stinsă a văduvei plutea par'că în atmosferă în căutarea sufletului acela nobil care dispăruse fără de veste.

Apoi vizitit și un om sărac, care din întâmplare se oprise la poartă, ridicară pe brațe cosciugul, și-l așezară pe dricul cel mic, înegrit și cu pilastri mâncați de carii...

După aceea, urmat de o singură trăsură în care s'a suit văduva și cei doi copilași, aceste două vehicule funerarii o porniră singuratece ca niște arătări fantastice pe stradele întunecoase de o ceață deasă și pline de un moroiu pe alocurea cleios pe alocurea în smârcuri.

Până la cimitir mai e de furcă și cu dricul cel înegrit și mâncat de carii urmat de trăsura cea tătărească, ocoliră mai multe străzi, din ce în ce mai mocirloase, unde roțile se înfundau până în bucele... Și nici clopot de nicăiri și nici vre-o muzică n'au vestit lumii călătoria de veci și trecerea lui Costache Popa prin străzile marginase ale orașului învăluit în ceață. Încet, încet cele două vehicule se strecurau tăcute prin mahalalele dosnice ale orașului, până ce au ajuns cu bine dincolo de regiunea magaziiilor de cereale, ce se înșiră în partea sudvestică întocmai ca niște cetăți medievale.

Trecuse ora 4 și d. șef și secretarul încă n'au fost anunțați de directorul pompelor funebre, dacă a dispus pe ziua de azi înmormântarea sau a lăsat-o pe mâine.

Din pricina asta ei au trimis un impiegat de serviciu să le aducă rezultatul.

Acesta se și înapoie în câteva minute foarte emoționat.

— E... ce e cu înmormântarea dle, se face azi ori mâine?

— Ce să fie dle șef, s'a isprăvit cu ea...

— Cum așa?

— Poi... auziți dv., cică fiind caz de „anghină cardiacă”, d. director al pompelor funebre, conformându-se regulamentului, a dispus ridicarea mortului dela domiciliu încă dela două.

Șeful și secretarul se uitară nimiti unul la altul, apoi șeful căută a glumi:

— Bine, bine, numai să nu fie vorba de un alt mort.

— Atunci haidem să ne repezim cu două trăsuri cu personalul nostru până la cimitir.

Să vie numai decât, porunci șeful și 'n prima trăsură suind el cu secretarul, iar în cealaltă ceilalți impiegati, au pornit-o în fugă nebună la cimitir. Când să ajungă la capătul aleei plantate, zăriră cele două vehicule funerarii apropiindu-se agale și tăcute de cimitir.

Totuș i-a fost dat, se vede, lui Popa să fie dus la locașul de veci de aici în mijlocul cărora a trăit.

Când acest mic convoiu se apropia acum de poarta cimitirului, unde se și ființase intențentul, să i se dea în primire biletul pentru autorizația de înmormântare, un om din trăsurile cari ajunsese dricul de pe urmă, făcea de zor semn cu brațul intendentului să tragă clopotul cu care e întâmpinat orice creștin mort. Dar intendentul, văzând că e o înmormântare de cl. a IV-a, se făcu a nu băga de seamă semnele ce

n'am sărit în ajutorul aliaților noștri tocmai pentru motivele de mai sus.

Iar dacă cu toate acestea între Italia și Rusia se va încheia o alianță, Italia va fi mereu stăpânită de frica vreunui conflict anglo-rus.

Războiul.

Telegrame oficiale.

Biroul telegrafic ungar ne trimite spre publicare următoarele telegrame oficiale:

Budapesta 27 Februarie. — Pe frontul din Polonia și Galiția se dau în unele locuri lupte mai vii de artilerie.

În Carpați situația generală e neschimbată. În sectoarele dintre Tucholka și Wyskow s'au dat lupte vehemente. Am respins aici, în lupte desperate, date în apropiere mare, noile atacuri ale Rușilor, făcute împotriva pozițiilor noastre din vale, cauzând dușmanului pierderi grave. Regimentul 9 de tînăși finlandezi a lăsat pe câmpul de luptă 300 morți și tot atîția răniți. Am făcut în pozițiile noastre 730 oameni nerăniți prizonieri din acest regiment.

În Galiția sudestică continuă luptele date cu multă înverșunare.

Berlin, 27 Februarie. — Dela cartierul principal german se anunță: Francezii ne-au atăcat în Champagne, ieri și azi noapte, cu forțe mari. Lupta în unele puncte continuă, iar în celelalte am respins atacul.

La nord de Verdun am atăcat o parte din pozițiile franceze. Lupta continuă.

De pe celelalte fronturi de războiu din Apus nu se semnalează nimic mai important.

Pe câmpul de războiu din est, la nordvest de Grodno, spre apus dela Lomza și spre sud dela Prasnîs s'au ivit noi forțe rusești, cari au pornit atacul.

De-a lungul Skodrei, spre sud dela Kolno am făcut prizonieri 1100 de Ruși.

De pe țărmul stîng al Vistulei nu se semnalează nimic deosebit.

Constantinopol, 27 Februarie. — Canonada de 7 ore a stricat în unele puncte fortificațiile Dardanelor. Am avut 5 morți și 11 răniți. Bombardarea a fost continuată și azi, dar vasele dușmane s'au retras curînd din bătaia tunurilor fortăreței Sedulbar.

Budapesta, 28 Februarie. — În Polonia și Galiția occidentală n'a avut loc nici un eveniment esențial, afară de lupte de artilerie. Pe frontul din Carpați s'au dat lupte în regiunea Wyskow și

i se făceau și așa convoiul acesta intră tot tăcut și ocoli cimitirul până la marginea cealaltă, unde e locul săracilor.

La o groapă de curînd săpată vizitiul căr mui dricul și se opri. Din trăsura apropiată se dete jos sārînana văduvă, însoțită de cei doi copii între 5 și 6 ani. Ei păreau neștiutori de cele ce se petrec împrejurul lor.

Mama lor sta incremenită locului cu ochii fixați pe fruntea mortului care-ți făcea impresia că surăde, mulțumit că a scăpat de atîtea mizerii, de atîtea nedreptăți.

El părea un tînar prinț din timpurile legendare ale Indiei care-și răscumpăraseră fericirea Nirvanei printr'un martiriu îndurat în trecerea sa pe pămînt.

Secretarul, care îi apreciase valoarea personală, se apropie de movila aceea de pămînt de curînd săpată și ca și cum ar fi vrut să-și ia un ultim adio, când cosciugul fu lăsat binișor în jos, luă un pumn de țărîna, și-l presără de-asupra cosciugului.

Dar intendentul n'a avut de lucru și-i făcu un gest ostil cu brațul însoțindu-l cu observația:

— Nu e voe domnule, decît după popa.

— Nu face nimic dle intendent, îi ripostă secretarul indignat. Lăsați măcar prin atîta să se deosebească o înmormîntare de calasa a IV-a la care nu se trag nici clopotele pentru sārîmni morți.

Mortul pe care l-ai învelit dle intendent a fost un om cinstit și un om foarte cum se cade, da, foarte cum se cade, să știi și d-ta...

la sud de Nistru. Situația nu s'a schimbat în zilele din urmă.

Berlin, 28 Februarie. — Dela cartierul principal german se anunță: Pe câmpul de războiu din apus, dușmanul a continuat și ieri să ne atace în Champagne, dar am respins atacurile în întregă întinderea lor.

Spre sud dela Malancourt, spre nord de Verdun am cucerit în asalt mai multe poziții ale dușmanului, așezate una după alta. Contraatacurile slabe ale dușmanului au eșuat. Am făcut aci prizonieri 6 ofițeri și 250 soldați și am capturat 6 mitraliere și un aparat de aruncat mine. La marginea vestică a Vosgilor i-am scos pe Francezi după o luptă violentă, din pozițiile lor dela Blamont-Bienville. Atacul nostru s'a întins pînă la linia spre est dela Berdinal-Breneni și Badonviller și Celles. Prin aceasta l'am aruncat pe dușman în o întindere de 20 klm., cu 6 klm. îndărăt. Incercările dușmanului de a reocupa terenul cucerit de noi n'au reușit. Deasemenea am respins și atacurile dușmanului în Vosgii de sud.

Pe câmpul de războiu din est, spre nordvest dela Grodno au înaintat ieri noi forțe rusești. Făcînd noi un contraatac l'am respins pe dușman în pozițiile lui din fața cetății. Am făcut aci 1800 de prizonieri. Spre nordvest dela Ostrolenka, de-a lungul Omulevului am respins un atac al dușmanului. Trupele noastre s'au dat din drumul forțelor dușmane covârșitoare ce înaintează dinspre sud și est spre Prasnîs, spre nord și spre apus dela oraș. Spre sud de Vistula nu e nimic nou.

Viena. — Comanda supremă a armatei austro-ungare a dat următorul comunicat: Pentru caracterizarea sistemului de luptă al Rușilor remarcăm, că în vremea din urmă, soldați ruși îmbrăcați în haine femeiești au împușcat din poziții bune de observat asupra trupelor noastre. Sistemul acesta de travestire, neaplicat pînă acum, cu care încearcă membrii armatei rusești, îmbrăcați în haine femeiești, să ducă în eroare pe dușman, desigur nu le face cinste. Desigur că această apucătură de războiu nu-i va aduce glorie fiecărui soldat. De sine înțeles, că fiecare soldat dușman, care va cade ca prizonier în mîinile noastre în aceste haine, cari sunt sub demnitatea lui, îl vom împușca.

Criza financiară în Franța.

Genf. — După o știre din sursă demnă de toată încrederea, guvernul francez s'a hotărît, ca să sechestreze depunerile băncilor din Franța. Măsura aceasta a provocat o mare nemulțumire în cercurile cele mai largi. (Bud. Tud).

Genf. — „Le Temps” publică o statistică, care arată cât de mult a suferit viața comercială franceză din cauza războiului. Din August pînă la sfîrșitul lunii Noemvrie se înregistrează un deficit de trei milioane și un sfert față de aceeaș perioadă a anului trecut. Importul de materii prime a scăzut cu 65 la sută. Și relațiile comerciale cu statele neutre dau un tablou trist. Ziarul spune că stagnația trebuie să încezeze căci țara merge spre ruină.

Gubernatorul Bucovinei recunoscător față de guvernul român.

Din Vatra-Dornei se comunică: Cu ocazia reocupării Bucovinei de trupele austro-ungare șeful guvernului în Bucovina contele Meran a adresat, primului ministru român d. Brătianu, o telegramă prin care îi mulțumește călduros pentru primirea bună și umană făcută locuitorilor din Bucovina, cari din cauza invaziei Rușilor au fost siliți să fugă în România.

Guvernul român permite trecerea împrumutului bulgar pînă în România.

Sofia. — Guvernul român a aprobat cererea guvernului bulgar de a permite trecerea prin România a avansului acordat de Germani asupra marelui împrumut.

Acest avans va servi pentru plata rechizițiilor făcute în războaiele trecute.

Rușii respinși cu mari pierderi în Caucaz.

Constantinopol. — Agenția Milli află din Erzerum, că atacurile Rușilor în contra regiunii situate la est de Artvine, au fost respinse de trupele turcești cu pierderi mari. Rușii ar fi

fost goniți de pe înălțimile dela Elmali, unde Turcii ar fi luat o mare cantitate de material de războiu.

Camera italiană îi votează încredere cabinetului Salandra.

Roma. — În ședința de Vineri a camerei italiene deputatul radical Ruini și în numele social-democraților deputații Turati și Berenini au interpellat guvernul, întrebându-l ce motive l-au îndemnat să oprească adunările populare, cari afirmativ ar turbura liniștea țării. Primul-ministru Salandra a declarat după anunțarea interelatațiilor, că e aplicat să răspundă imediat.

Deputatul radical Ruini a declarat că el și partizanii consimtesc cu opreliștea fiind timpul de acum nepotrivit pentru ca poporul să fie agitat fără nici un scop.

Deputații Turati și Berenini au acuzat guvernul în numele partidului socialdemocrat că a violat constituția. Turati a spus ca ar fi îndoit de regretabil dacă opreliștea aceasta a urmat la influință străină. (Interuperi și mare neliniște). Declară că e deplin convins că lucrurile nu vor ajunge pînă la războiu deoarece poporul italian îi întoarce înstrăinat spatele intereselor pentru cari ar isbucni complicație armată.

Cuvintele din urmă ale deputatului socialdemocrat au provocat mare turburare în cameră și în șgomotul general s'a sculat primul-ministru Salandra, ca să răspundă. Primul-ministru a declarat că se miră asupra interpelatiei pentru că guvernul n'a violat constituția și n'a dat o nouă interpretare legii, ci și-a exerciat numai dreptul care îl dă legea.

În sfîrșit apostrofîndu-l pe deputatul Turati, primul-ministru a spus:

Mult stimate dle deputat Turati, eu nu știu, că oare națiunea va porni în războiu sau nu, dar știu, că, dacă patria își va chema fi, ei își vor face însuleții cu toții datoria sub conducerea regelui.

Declarațiile primului-ministru Salandra, a fost întâmpinate cu aplauze vii și strigăte de eviva. Camera a luat la cunoștință răspunsul cu 314 voturi pro 44 contra. Toate partidele constituționale au votat încredere guvernului chiar și radicalii.

INFORMAȚIUNI.

Arad, 1 Martie n. 1915.

Către stimații noștri colaboratori.

În chinul acesta obștesc, când din motive ușor de înțeles tânjește și acest ziar, am dori ca cel puțin de sfintele sărbători ale Invierii Domnului să scoatem un număr mai vast din „Românul” cu adevărată hrană sufletească pentru iubiții noștri cetitori. Și fiindcă împrejurările dureroase, între cari trăim, au redus în măsură considerabilă numărul culegătorilor în tipografia noastră, așa că culegerea unui număr mai mare se poate face acum numai în cursul mai multor zile, ne simțim îndemnați a adresa de pe acum către colaboratorii noștri rugarea, ca lucrările lor destinate pentru numărul de Paști al acestui ziar să binevoiască a le pregăti și a ni le trimite astfel, ca să fie aci cel mult pînă în 9/22 Martie, căci altfel din motive exclusiv tehnice nu se vor putea tipări pentru numărul de Paști.

Deoarece dorim ca numărul nostru de Paști (totodată număr pentru popor), să-l trimitem în multe mii de exemplare soldaților români din linie și celor răniți, ca semnul aducerii noastre aminte de dînșii, rugăm pe toți scriitorii români de aci și din țară, cari înțeleg rostul acestei intenții, să binevoiască a contribui și dînșii la darul de Paști, ce voim a face vitejilor români, cari își varsă sângele pentru viitorul nostru.

Învățători scutiți dela serviciul militar la propunerea consistoriului din Arad. Ministrul de culte și instrucțiune publică prin actul său Nr. 1327/1915 Prez. a avizat Consistoriul din Arad, că la propunerea acestui consistoriu au fost absolvați dela serviciul militar activ ur-

mătorii profesori și învățători confesionali români: Victor Stanciu directorul școlii de fete din Arad, Mihai Novacu, profesor la preparandia din Arad, apoi învățătorii Petru Craiovan (B.-Comloș), Filip Popovici (Chelmac), Eremie Ardelean (Monoștur), Pavel Faur (Igrîș), Ioan Drimba iun. (Margine), Arsenie Bogocian (Iteu), Petru Ugliș (Bara), Teodor Mișcoiu (Seleuș), George Imbroane (Csocna), George Abrudan (Făncioa), Nicolae Hârduț (Aciuța), George Iovanovici (Timișoara-Elisabetin), Petru Elenaș (Șicula), Cornel Popovici (Șegești), George Secoșan (Rachita), Iuliu Lucuța (St.-Andraș), Mihai Bocșa (Ghiroac), Gheorghe Mihuța (Gioroc) și Iosif Leu (Temeș-Remetea).

Aceștia au fost propuși de conzistor spre absolvare în seria primă. Sperăm că și ceilalți propuși vor fi absolvați.

Unicul protopretore român din comitatul Aradului — în pensie. Citim în „Délvidék”, ce apare în Arad, următoarea știre:

„Nicolae Mladin, protopretorele cercului Aletea, și-a înaintat prefectului Urbán Iván cererea pentru trecerea sa la pensie. Mladin se află de 32 de ani în serviciul comitatului și în toată vremea a fost un funcționar muncitor și distins. În 1 Ianuarie 1913 publicul, fără osebire de partid, într'un banchet aranjat cu prilejul anilor 30 de serviciu, l-a sărbătorit cu multă căldură. A luat parte atunci la acea sărbătorire protoptarului comitatului d. Iosif Schill și mai mulți funcționari comitatensi. Deputatul dietal al cercului d. Wittmann János, a reliefat în frumoase cuvinte distinsele merite, ce și-le-a câștigat iubitorul prin activitatea sa închinată binelui obștesc”.

Distincții militare. Decorația „Signum honoris” al crucii roșii cl. II. s'a conferit căpitanului Alexandru Maniu 61 și Romul Maniu dela trupa sanitară 16.

„Crucea militară pentru merite cl. III cu decor. de războiu” căpitanul E. Ștet 77.

Crucea de argint pentru merite la pantlica medaliei pentru vitejie soldatului dela saniteții Al. Reghian dela institutul sanitar 38.

Cu „medalia de aur pentru vitejie” a fost decorat sergentul Ladislau Budnar din bat. 29 vânători.

Cu „medalia de argint cl. I.” sergentul Ștefan Capșa din reg. 9 de husari, sergentul Antoniu Dundar și stegarul i. r. Ioan Iancu ambii din reg. de inf. 102, Sergentul titular Augustin Mărginean, fruntașul Iosif Mateș 50 Subl. i. r. Iosif Gal 53. Sergentul-major Moise Lobonț, Ioan Olariu și fruntașul Ioan Dregin 64. Sergentul-major Iosif Delac 79. Serg. C. Mancș, caporalul I. Drăganciuc 24. Serg. Iosif Săsac 34. ordonanța Pelle 37. Inf. Ladislau Ciriac 38 și gornistul Fabian Petric 53.

Cu „crucea pentru merite cu coroana pe banda medaliei de vitejie” sergentul-major Ioan Miclăuț dela tren secția 22.

Infrângerea Francezilor la Soissons. Un subofițer rănit într'una din ultimele lupte, cari au avut loc în împrejurimile localității Crouy, și care zace acum într'unul din spitalele pariziene, a făcut unul redactor al ziarului „Liberté”, următoarea povestire a luptelor la cari a luat parte:

— În ziua de 8 am primit ordinul de a pune stăpânire pe o tranșee germană, situată în vecinătatea unei căi de comunicație principală. Am luat-o în cele din urmă, după o lungă și crâncenă luptă... Germanii însă, cari se retrăseseră în primul moment, primind întăriți

considerabile, au revenit în masă. Ei au încercat numaidecât un contraatac, care le-a reușit, așa că în ziua de 12 erau din nou în posesia tranșeei pe care o pierduseră...

Incurajați de succesul lor, ei au executat a doua zi o ofensivă generală. De partea lor lupta un corp de armată întreg, — de partea noastră numai o divizie mixtă, și aceasta greu încercată și istovită.

Atacul a fost foarte violent. Am fost respinși dela Vregny la Crouy. În fața numărului tot mai mare al dușmanului, a trebuit în cele din urmă să ne retragem pe toată linia și să părăsim pozițiunile în cari ne stabilisem pe malul drept al râului Aisne: Crouy, Buchy-le-Long, Le Moncel, Sainte-Marguerite și Missy-sur-Aisne.

Atacurile extrem de furioase ale Germanilor ne-au făcut de sigur mare rău; pierderile noastre nu se pot însă compara cu acelea cu cari dușmanul a plătit înaintarea sa.

Operând ca de obicei, cu șarje în masă, ei înaintau cu o forță atât de mare, încât ne era absolut imposibil să rezistăm. A trebuit să ne retragem. În urma noastră n'a rămas decât un singur batalion, care primise ordinul să ție cu ori ce preț pe dușman în loc, cel puțin până când restul diviziei ar fi trecut peste Aisne.

Adăpostiți în dosul vechiului zid al unei fabrici de sticlă din Vauxrot, pe care-l găurisem pentru înlesnirea tirului, trăgeam în ei la desperare și nu ne oream decât când ni se isprăveau munițiile.

Cu toată rezistența noastră însă, ei înaintau mereu. Ajunși în fața zidului, cea mai mare parte dintre ei reușiră să apuce prin găurile zidului țevile puștilor noastre, stânjenindu-ne, ba chiar paralizându-ne activitatea. Ei ne strigau:

— Predați-vă, camarazi! N'o să vi se facă nici un rău!

Cu toate acestea noi continuăm să tragem și, susținuți de șase mitraliere, făcurăm un măcel îngrozitor printre ei.

Curând după aceea am fost rănit de sfărâăturile unui șrapnel.

Ne îndeplinisem însă datoria: ținusem în loc avalanșa lor. Divizia noastră putu să treacă nesupărată peste Aisne.

Bombardarea orașului Soissons continuă. Incendii izbucnesc în fiecare zi și în toate locurile. Populația părăsește orașul.

Generalul Pau la București. Marți seara, în 10 Febr. v. a sosit la București fiind în trecere spre Petrograd una dintre gloriile de azi ale armatei franceze: generalul Pau. După cum aflăm din capitala României generalului Pau i s'a făcut o primire solemnă din partea „Acțiunii Naționale”. D. Nicu Filipescu, fost ministru de războiu, l'a salutată pe general în cuvinte scurte, dar calde, și pline de avânt. Generalul Pau a fost primit într'o audiență de o jumătate oră de către regele Ferdinand al României. Deasemenea a fost primit de regina. În fine generalul și-a lăsat biletul de vizită și la primministrul Brătianu. Eri a fost generalul francez oaspele ambasadorului Fanței la București, iar seara al dlui Take Ionescu.

După cum anunță semioficiosul bulgar „Cambana” generalul Pau a fost ordonat ca prim-sfetnic pe lângă marele stat major rus.

Mort pe câmpul de luptă. Subscriși cu inima înfrântă de durere aducem la cunoștința tuturor rudeniilor, amicilor și cunoscuților, că prea iubitul nostru fiu, soț, frate, ginere, rudenie, amic și oficial bun Demetriu Cozma, vice-notar cercual în Tür, sublocotent în rezervă în regimentul 22 de honvezi, în a 31-lea an al vieții și al 4-lea an a fericitei sale căsătorii a murit moarte de erou în luptele dela Uzsok din 1 Octomvrie 1914.

Fie-i țărâna ușoară și amintirea neuitată!

Coroana nevestejită a iubirei și recunoștinței să plutească pe veci asupra mormântului lui necunoscut! Văd. Emilia Cozma n. Russu ca soție, Ilie Cozma și soția Anastasia Bugărdian ca părinți, Teodor Cozma cu soția Ileana Mărginean și familia, Ana Cozma cu soțul Ierodrei Dosan și fam., Irina Cozma cu soțul Ierodrei Valce ca frați și surori, Nicolae Bungărdian ca moș, Simeon Russu preot gr. cat. și soția Cornelia Vlăsa ca socri, Valeria n. Russu cu fiul său, Augusta n. Russu și soțul, Dr. Ioan Russu cu soția și fiul ca cumnate și cumnat.

Războiul și Cercetașii englezi. Citim într'un articol de generalul Sir Robert Powell, următoarele note interesante relativ la întrebuințarea cercetașilor la războiul actual: „Războiul european a dat o mare ocazie mișcării cercetașilor. Știind pericolul ce ar fi dacă telegrafele, telefoanele și podurile de drum de fier, ar cădea pe mâna spionilor; știind de asemenea că patrulile litoralului vor fi chemate pentru serviciu de mare; am făcut apel la cercetași, ca ei, în așteptarea mobilizării rezerviștilor, să ofere imediat serviciile lor. Autoritățile navale, militare și polițienești s'au folosit cu plăcere de acest ajutor.

Cercetașii au oferit un batalion de bicicliști pentru serviciul corespondențelor.

Mulțumită dlui Ernest Alexander, cercetașii au pus la dispoziția autorităților ambulantei St. John un automobil ambulanță, cu un personal de cercetași instruiți, în serviciul Crucii-Roșii.

O mie patru sute de cercetași au fost reținuți de către ministerul marinei engleze pentru patrularea litoralului.

Un număr mare de cercetași a fost întrebuințat în diferite oficii ale guvernului și în pазirea cablurilor, arterelor de apă, etc.

Alte mii au fost întrebuințate în spitale și de asemenea ca mesajeri de către societățile de binefacere. Se evaluează astfel că s'au întrebuințat 100.000 de cercetași.

Autoritățile au raportat că purtarea băeților a fost foarte bună.

Cei cari au făcut serviciul neîntrerupt timp de douzeci și opt zile, au primit o medalie, spre amintirea lor și ca un semn pentru alții că acești cercetași au slujit țara lor în aceste zile de restricte .

Ultima oră.

CHEMAREA SUB ARME A GLOTAȘILOR B) NEINSTRUIȚI DE 37—42 ANI.

Azi a sosit la adresa subprefectului și prim-pretorului din Arad ordinul p'ivitor la chemarea sub arme a glotașilor B) neinștruiți de 37 și 42 ani.

Pasagiile mai esențiale din textul acestui ordin sunt următoarele:

În baza a'rticolului de lege 20 din 1886 sunt provocați toți cetățenii obligați la serviciu de arme, născuți în anii 1873, 1874, 1875, 1876 și 1877, cari la timpul său au fost declarați prin comisiile de asentare sau de supraarbitrare, — să se p'ezinte la primăriile localității (cel din comunele mici la sediul notarial) în cari locuiesc, cu scopul ca să ție consemnați. Cu prilejul acestei prezentări ei au să ducă cu ei cartea de lucru sau alte acte cari privesc naționalul lor, eventual legitimitația de glotaș. Glotașii consemnați astfel vor avea să se p'ezinte la asentare între 6 Aprilie și 4 Maiu, unde vor fi clasificați conform aptitudinilor lor.

CRUCIȘĂTOR ENGLEZ SCUFUNDAT.

Copenhaga. — Agenția Reuter anunță: Cruciașătorul auxiliar englez „Clau Mac Naughten” s'a scufundat, găsindu-și moartea 20 ofițeri și 260 marinari, ce se găseau pe el. Probabil a fost cufundat de un submarin german.

ÎN BUCOVINA NU SE MAI GĂSESC RUȘI.

Berlin. — „Kölnische Zeitung” anunță din București: Trupele austro-ungare, după lupte de artilerie de mai multe zile i-a alungat pe Ruși din tranșeele lor din regiunea Boian. Rușii s'au retras la 20 klm. dela Prut. În Bucovina nu se mai gădesc acum Ruși.

Redactor responsabil: Constantin Savu.

RUGARE.

Cine știe ceva despre soldatul Petru Tătaru Nr. 83 din Jurjova (Karasszentgyörgy) comitatul Krassó-Szörény — care a servit la reg. 43. 6 marscomp. feldpost 60. — desp'ce care din 26 Octomvrie 1914 nu știm nimic — să binevoiască a scrie tatălui său: Petru Tătaru Nr. 83 în Karasszentgyörgy, up. Kákófalva, Krassó-Szörény m. — Dispărutul soldat a luptat în Gallia.